



Fotografiska

I samarbete med



Pressmeddelande 1/3

Zanele Muholi

Somnyama Ngonyama

(Var hälsad, mörka lejoninna)

9 februari–1 april

I utställningen som presenteras i samarbete mellan Fotografiska, Autograph ABP och curatorn Renée Mussai, konfronterar den sydafrikanska visuella aktivisten Zanele Muholi (f. 1972) ras- och representationspolitiken genom sin aktuella självporträttsserie Somnyama Ngonyama.

De flesta fotografier i *Somnyama Ngonyama* (som betyder ”Var hälsad, mörka lejoninna” på isiZulu) har tagits i Europa, Nordamerika och Afrika mellan 2014 och 2016. Varje porträtt ställer kritiska frågor om social rättvisa, mänskliga rättigheter och ifrågasatta framställningar av den svarta kroppen. Muholis självreflekterande och psykologiskt laddade porträtt är inte urskuldande, och i sitt konstnärskap utforskar hon olika arketyper och presenterar visuella reflektioner inspirerade av såväl personliga erfarenheter som sociopolitiska händelser.

I *Somnyama Ngonyama* förvandlas bruksföremål och upphittade material till rekvisita med kulturell laddning, ofta som kommentarer till specifika händelser i Sydafrikas nutidshistoria. Det politiska smälter samman med det estetiska. Disksvampar och latexhandskar belyser teman som tvångsarbete i hemmet, samtidigt som de alluderar på sexualpolitik, våld och könsidentitetens snäva ramar. Gummidäck, elkablar eller buntband för tankarna till social brutalitet och kapitalistisk exploatering och påminner oss på ett effektivt sätt om arbetarnas – hembiträden, gruvarbetare och de som saknar rösträtt – levnadsvillkor. Genom att använda olika artefakter, allt från ätpinnar, burklock och säkerhetsnålar till plastpåsar och plastfolie, tar Muholi även upp akuta miljöproblem och giftigt avfall. Accessoarer som kaurisnäckor och pärlor åskådliggör den västerländska fascinationen för klichéartade, exotiserade bilder av afrikanska kulturer och människor samt de globala ekonomierna av migration, handel och arbetskraft.

Porträtten i *Somnyama Ngonyama* tillämpar på ett skickligt sätt den klassiska porträttkonstens och modefotots konventioner och använder det etnografiska bildspråkets välbekanta uttryck för att omformulera dagens identitetspolitik. Genom att kontrasten förstärks i efterbehandlingen hamnar fokus på Muholis mörka hud i denna flerskiktade undersökning av komplexa begrepp som skönhet, begär och de minerade områdena rasism och fobi som vi navigerar genom varje dag.

För bilder kontakta Margita Ingwall,
Kommunikationschef Fotografiska
+46 (0)70 456 14 61
margita.ingwall@fotografiska.se

Zanele Muholi
Somnyama Ngonyama
(*Var hälsad, mörka lejoninna*)
9 februari–1 april

Pressmeddelande 2/3

Muholi bemöter dessa begränsande föreställningar om historia, ideologi och den samtida verkligheten med en vass och ofta tragikomisk humor och ger sig, med hennes egna ord, ut på en ”obekväm och självdefinierande resa som syftar till att omformulera självbilden och det egna uttrycket”.

Somnyama Ngonyama utgör därmed Muholis personliga visuella biografi – ett arkiv över det egna Jaget – en ständigt växande samling porträttfoton som har skapats i kontinuerlig dialog med omgivningen, på samma gång bekräftande och uppfordrande. Den är ett vittnesmål över alla de prövningar som människor har utsatts för genom förflyttningar och förtryck. Muholi tittar in i kameran med trotsig blick och utmanar betraktarens föreställningar, samtidigt som hon tydligt befäster sin kulturella identitet på sina egna villkor.

”Jag tar tillbaka min svarthet, som enligt mig alltid har beskrivits av de privilegierade ”andra”. Jag låtsas inte vara svart. Det här är min hud, och erfarenheten av att vara svart är djupt rotad i mig. Precis som våra förfäder lever vi som svarta 365 dagar om året och vi borde kunna uttala oss utan att känna rädsla.”

ZANELE MUHOLI

”*Somnyama Ngonyama* är en fängslande och visionär mosaik över olika identiteter, ett ”jagens” fantastiska imperium. Varje fotografi i serien, varje visuell inskription eller varje konfrontativ berättelse uppmanar till mångbottnade samtal och föreställer ett jag i djupgående dialog med oräkneliga andra: kulturellt komplexa och historiskt grundade svarta kroppar med outtalat genus.”

RENÉE MUSSAI · curator

”Med denna utställning visar vi återigen den oerhörda kraft att problematisera och driva förändring fotografi som konstart besitter. Zanele Muholis verk är inte bara angelägna utan nödvändiga – och lämnar ingen oberörd. Hon arbetar för en framtid, som är alltför försenad, med en orubblig styrka och kraft. Med sin mycket viktiga aktivistiska konst ställer hon helt enkelt frågorna som skapar nya svar.”

JOHAN VIKNER · Exhibition manager fotografiska

För bilder kontakta Margita Ingwall,
Kommunikationschef Fotografiska
+46 (0)70 456 14 61
margita.ingwall@fotografiska.se

Zanele Muholi
Somnyama Ngonyama
(*Var hälsad, mörka lejoninna*)
9 februari–1 april

OM ZANELE MUHOLI

Zanele Muholi föddes 1972 i Umlazi utanför Durban i Sydafrika, men bor idag i Johannesburg. Hon betraktar sitt arbete som visuell aktivism som syftar till sociala förändringar. Under det senaste decenniet har hon blivit världskänd med *Faces and Phases*, hennes nyskapande porträttfoton av sydafrikanska HBTQIA-personer. 2002 var Muholi med och grundade Forum of Empowerment of Women (FEW), och 2009 startade hon Inkanyiso (www.inkanyiso.org), ett forum för visuella aktivister med queerfokus.

Muholi har studerat fotografi på avancerad nivå vid Market Photo Workshop i Newtown, Johannesburg, och har en masterexamen i dokumentär medieproduktion från Ryerson University i Toronto. Hon är hedersprofessor vid konsthögskolan i Bremen och har tilldelats det prestigefyllda Prince Claus-priset och Carnegie Fine Prize. •

För bilder kontakta Margita Ingwall,
Kommunikationschef Fotografiska
+46 (0)70 456 14 61
margita.ingwall@fotografiska.se

FAKTA

Autograph ABP är en välgörenhetsorganisation som verkar internationellt inom fotografi och film, kulturell identitet, ras, representation och mänskliga rättigheter. www.autograph-abp.co.uk.

Alla pressbilder får enbart användas för publicering och under utställningsperioden.



Supported using public funding by
**ARTS COUNCIL
ENGLAND**